

Sygn. akt I Ns 431/13

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Dębicy, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Beata Kozik

Protokolant: st. sekr. sądowy Edyta Powrózek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 lipca 2015 r. w D.

sprawy z wniosku J. K., G. K.

z udziałem (...) S.A. z siedzibą w W.

o ustanowienie służebności przesyłu

postanawia:

I. Oddalić wniosek;

II. Orzec, że każda ze stron ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Rejonowego w Dębicy z dnia 8 lipca 2015 r.

Wnioskodawcy G. K. i J. K. wnieśli o ustanowienie za wynagrodzeniem na nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawcy, położonej w P., Gmina D., stanowiącej działkę numer (...) objęte księgą wieczystą numer (...) na rzecz każdego z właścicieli urządzeń przesyłowych – gazociągu zlokalizowanego na wyżej wymienionych działkach (...), służebności przesyłu polegającej na utrzymaniu gazociągu, prawie do jego konserwacji i napraw. Zasądzenia od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kwoty 24.640,00 zł tytułem wynagrodzenia za ustanowienie służebności.

Na uzasadnienie podał, że przez działki numer (...) położone w P. przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia (...) relacji S.-T..

Właścicielem i użytkownikiem urządzeń przesyłowych jest (...) SA z siedzibą w W.. Wnioskodawca nie posiada informacji dotyczącej podstawy prawnej lokalizacji przedmiotowego gazociągu. Uczestnik nie wyraża gotowości do zawarcia stosownej umowy o czym świadczy stanowisko zawarte w pismach z dnia 29 marca 2013 r. i 19 kwietnia 2013 r.

Pismem z dnia 7 stycznia 2013 r. wnioskodawca zwrócił się do uczestnika z wnioskiem o prawne uregulowanie zakresu korzystania przez uczestnika z nieruchomości. Strony nie doszły do porozumienia z uwagi na rozbieżność pomiędzy zaproponowaną przez uczestnika kwotą wynagrodzenia za ustanowienie służebności a rzeczywistą wartością roszczeń.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie wniosku w całości.

Na uzasadnienie podał iż przez działki (...) położone w P. przebiega gazociąg (...) relacji S.-T. którego właścicielem jest (...) S.A. Został on wybudowany legalnie na podstawie obowiązujących w czasie budowy przepisów a mianowicie zaświadczenie o lokalizacji ogólnej nr (...) z dnia 10 listopada (...) r. wydanego przez Prezydium Wojewódzkiej

Rady Narodowej w K.; Wojewódzka Komisja planowani gospodarczego, decyzji nr (...) zatwierdzającej projekt wstępny budowy gazociągu z dnia 13 października 1959 r. wydanej przez Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego; Zjednoczenie (...). Gazociąg używany był od lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku przez uczestnika i jego poprzedników prawnych w okolicznościach wyczerpujących znamiona zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu.

Uczestnik wniósł również o zawieszenie postępowania do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy o stwierdzenie zasiedzenia służebności.

W dniu 23 sierpnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Dębicy zawiesił postępowanie na mocy art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. z uwagi na toczące się postępowanie z wniosku (...) S.A. z siedzibą w W. o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu (sygn. akt I Ns 486/13).

Z uwagi na prawomocne zakończenie postępowania w sprawie o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu (sygn. akt I Ns 486/13) Sąd Rejonowy w Dębicy w dniu 15 czerwca 2015 r. podjął zawieszone postępowanie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Przedmiotem postępowania było ustanowienie służebności przesyłu polegającej na utrzymaniu gazociągu i prawie do jego konserwacji i napraw, zlokalizowanego na działkach numer (...) położonych w P., Gmina D. objętych księgą wieczystą nr (...). Działki te stanowią własność wnioskodawców G. K. i J. K..

Dowód:

- odpis Księgi Wieczystej numer (...), k. 11-12 ,

- kopia mapy ewidencji gruntów, k. 43,

- wypis z rejestru gruntów, k. 43,

- kopia mapy zasadniczej, k. 13.

Pismem z dnia 21 marca 2013 r. pełnomocnik wnioskodawcy zwrócił się do uczestnika o wypłatę wynagrodzenia z tytułu obciążenia nieruchomości służebnością w kwocie 24.640,00 zł. W odpowiedzi na to pismo uczestnik (...) SA nie wyraził zgody na żądane wynagrodzenie w piśmie z dnia 19 kwietnia 2013 r. oraz podniósł, iż gazociąg został wybudowany legalnie w oparciu o dokumentację techniczno-prawną.

Dowód:

- odpis pisma wnioskodawcy z dnia 21 marca 2013 r., k. 15,

- odpis pisma uczestnika z dnia 19 kwietnia 2013 r., k. 17.

Przez działki numer(...) położone w P. Gmina P., przebiega gazociąg wysokoprężny o średnicy (...) relacji J.-S.-T.. Strefa eksploatacyjna dla tego gazociągu wynosi po 3 metry obustronnie od osi gazociągu.

Dowód:

- protokół z oględzin nieruchomości z dnia 15 października 2013 r. w aktach I Ns 486/13, k. 78,

- opinia biegłego geodety A. M. z dnia 13 listopada 2013 r. w aktach I Ns 486/13, k. 83-86.

Zarządzeniem Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 16 lutego 1950 r., na podstawie art. 1 dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych, utworzono Zakłady (...) z siedzibą przedsiębiorstwa w T..

Jednocześnie postanowiono, że utworzone na podstawie zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 kwietnia 1948 r. przedsiębiorstwo państwowe (...) – przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione w T. działać będzie nadal w ramach narodowych planów gospodarczych według zasad rozrachunku gospodarczego pod nazwą Zakłady (...) – przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione z siedzibą w T..

Dowód:

- zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 16 lutego 1950 r., k. 28-29, w aktach I Ns 486/13,

- wyciąg z rejestru przedsiębiorstw państwowych dział A nr 7 z dnia 6 maja 1959 r., k. 30-31, w aktach I Ns 486/13.

Następnie z dniem 1 stycznia 1967 r. przedsiębiorstwa państwowe Zakłady (...) z siedzibą w T., Miejska Rozdzielnia Gazu z siedzibą w R., Miejska Gazownia w L., Gazownia Miejska w K. z siedzibą w K., Miejska Gazownia w R. z siedzibą w R., Miejska Gazownia w T. z siedzibą w T. uległy połączeniu, tworząc T. Okręgowe Zakłady Gazownictwa z siedzibą w T..

Dowód:

- zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki numer 139 z dnia 19 grudnia 1966 r., k. 32-34, w aktach I Ns 486/13.

Zarządzeniem numer 69 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 31 grudnia 1975 r. utworzono przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą (...) Zakłady (...) w T. z siedzibą w T.. Z dniem 1 stycznia 1976 r. przedsiębiorstwa państwowe: (...) Zakłady (...) w T. z siedzibą w T. i T. Okręgowe Zakłady Gazownictwa z siedzibą w T. uległy połączeniu. (...) Zakłady (...) w T. przejęły cały majątek (...) Okręgowych Zakładów Gazownictwa w T..

Dowód:

- zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki numer 69 z dnia 31 grudnia 1975 r., k. 35-38, w aktach I Ns 486/13.

Zarządzeniem numer 56 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 1 sierpnia 1982 r. utworzono przedsiębiorstwo państwowe (...), które powstało w wyniku połączenia następujących jednostek organizacyjnych: Przedsiębiorstwa (...) w K., Przedsiębiorstwa (...) w T., Przedsiębiorstwa (...) w J., Przedsiębiorstwa (...) w K., Przedsiębiorstwa (...) w P., Przedsiębiorstwa (...) w W., Przedsiębiorstwa (...) w Z., Przedsiębiorstwa (...) w S., (...) Zakładów (...) we W., Górnośląskich Zakładów (...) w Z., (...) Zakładów (...) w T., (...) Zakładów (...) w m.st. W., (...) Zakładów (...) w G., (...) Zakładów (...), Zakładów (...) w K., Zakładów (...) w R., Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w Z., Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w W., Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w K., Biura (...) we W., Przedsiębiorstwa (...) w Z., Branżowego Ośrodka (...) w K., Krajowej Dyspozycji Gazem, Zakładu (...) w W..

Dowód:

- zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki numer 56 z dnia 1 sierpnia 1982 r., k. 32-42, w aktach I Ns 486/13.

Aktem notarialnym z dnia 21 października 1996 r., Rep. A numer: (...), przedsiębiorstwo państwowe (...) z siedzibą w W. zostało przekształcone w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa (...) S.A.

Następnie aktem notarialnym z dnia 15 października 2008 r., Rep. A numer: (...) doszło do przeniesienia własności segmentu systemu przesyłowego obejmującego gazociąg DN 500 i DN 400 wraz ze wszystkimi odgałęzieniami i stacjami redukcyjno-pomiarowymi zasilanymi z tych gazociągów od węzła S. do węzła Ł. wraz z tłocznia P., węzłem T. M., z wyłączeniem węzłów S. i Ł. oraz jego częściami składowymi i przynależnościami potrzebnymi do

korzystania z wyżej wymienionego segmentu systemu przesyłowego, a także przysługujących (...) S.A. z siedzibą w W. praw własności nieruchomości lub praw użytkowania wieczystego gruntów wraz z ich częściami składowymi, na których posadowione są elementy wyżej wymienionego segmentu systemu przesyłowego oraz części składowych przyłączonych w wyniku realizacji zadań inwestycyjnych, na rzecz wnioskodawcy (...) S.A. z siedzibą w W..

Dowód:

- wypis aktu notarialnego z dnia 21 października 1996 r. Rep. (...), k. 43-49, w aktach I Ns 486/13,

- wypis aktu notarialnego z dnia 15 października 2008 r. Rep. (...), k. 50-55, w aktach I Ns 486/13.

Postanowieniem z dnia 12 marca 2015 r., sygn. akt I Ns 486/13 Sąd Rejonowy w Dębicy w sprawie z wniosku (...) S.A. z udziałem J. K., G. K., Skarbu Państwa Starosty Powiatu (...) postanowił:

Stwierdzić, że z dniem 1 stycznia 1971 r. (...) nabył z mocy prawa przez zasiedzenie służebność gruntową odpowiadająca w swej treści służebności przesyłu polegającą w szczególności na prawie założenia, przebiegu i eksploatacji gazociągu DN 400 relacji J.-S.-T., zlokalizowanego na działkach numer(...) położonych w P. Gmina P., objętych Księgą Wieczystą numer: (...) wraz ze strefą eksploatacyjną tego gazociągu po 3 metry bieżące liczone w obie strony od osi gazociągu, który to pas został opisany w opinii biegłego geodety A. M. z dnia 13 listopada 2013 r. oraz na mapie w skali 1:1000 stanowiącej załącznik do opinii.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie postanowieniem z dnia 10 marca 2015 r., sygn. akt V Ca 955/14 zmienił punkt I postanowienia tylko o tyle, iż stwierdził, że zasiedzenie nastąpiło z dniem 2 stycznia 1975 r.

Dowód:

- postanowienie Sądu Rejonowego Dębicy z dnia 12 marca 2013 r., k. 105 akt I Ns 468/13,

- postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 10 marca 2015 r., k. 165 akt I Ns 468/13.

Dokonując powyższych ustaleń oparł się Sąd na zgromadzonych w toku postępowania dokumentach. Sąd nie dopatrył się uchybień w ich treści oraz formie. Dokumenty urzędowe Sąd uznał w całości za autentyczne i wiarygodne. Nie ujawniły się też jakiegokolwiek okoliczności podważające moc dowodową tych dokumentów, które należałoby brać pod uwagę z urzędu. Stąd dokumenty urzędowe stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 §1 k.p.c.). Żadna ze stron ich nie kwestionowała, tak pod względem poprawności formalnej jak i materialnej. Nie ujawniły się też jakiegokolwiek okoliczności podważające moc dowodową tych dokumentów, które należałoby brać pod uwagę z urzędu. W świetle art. 244 §1 k.p.c. w zw. z art. 233 §1 k.p.c. stanowiły dowody tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Domniemania, z których korzystają dokumenty urzędowe, pozostały bowiem niewzruszone.

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd poczynił także na podstawie dokumentów prywatnych zgromadzonych w toku postępowania dowodowego. Sąd nie dopatrył się uchybień w ich treści oraz formie.

Podzielił Sąd opinię biegłego geodety A. M. wykonaną na użytek postępowania w sprawie I Ns 486/13 na okoliczność identyfikacji nieruchomości, ustalenia stanu prawnego oraz naniesienia na mapie przebiegu gazociągu i pasa eksploatacyjnego, a także innych szczegółów sytuacyjnych. Opinia ta była jasna, logiczna i wyczerpująca. Mogła zatem, jako rzetelna i pełna stanowić oparcie dla Sądu w przedmiotowej sprawie. Jest ona na tyle szczegółowa i rzeczowa, że pozwala Sądowi wyrobić pełny pogląd na problematykę położenia nieruchomości będącej przedmiotem postępowania i jej stanu prawnego. Podstawy opinii zostały szczegółowo i przekonująco wyłuszczone przez biegłego. Szczegółowy opis nieruchomości został dodatkowo przedstawiony przez biegłego na mapie dołączonej do opinii.

Sąd rozważył co następuje:

Treścią służebności przesyłu jest korzystanie przez przedsiębiorcę w oznaczonym zakresie z cudzej nieruchomości (nieruchomości obciążonej), w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń

przesyłowych – art. 305¹ k.c. Oznacza to w praktyce, że gdy urządzenie przesyłowe nie zostało jeszcze wybudowane możliwość wejścia przez przedsiębiorcę, któremu przysługuje służebność na grunt obciążony służebnością oraz jego zajęcia w trakcie budowy w zakresie niezbędnym do realizacji inwestycji, w celu posadowienia tam urządzeń o których mowa w art. 49 § 1 k.c., a następnie po ich wybudowaniu podejmowania czynności niezbędnych do utrzymania, konserwacji. Służebność przesyłu jest co do zasady służebnością czynną. Na treść tej służebności składa się również obowiązek właściciela nieruchomości obciążonej znoszenia istnienia cudzych urządzeń na gruncie, w tym znoszenia podejmowanych przez przedsiębiorcę czynności w celu ich posadowienia, a następnie ich utrzymania, konserwacji, remontu, dozoru.

Dokonując oceny prawnej roszczenia Sąd Rejonowy w Dębicy uznał, iż nie zachodzą przesłanki ustanowienia służebności przesyłu w oparciu o art. 305¹ k.c., skoro nieruchomość wnioskodawcy stanowiąca działki numer(...) położone w P. Gmina P. jest już obciążona służebnością gruntową odpowiadającą w swej treści służebności przesyłu nabytą przez zasiedzenie przez (...) odnośnie gazociągu (...) relacji J.-S.-T. wraz ze strefą eksploatacyjną tego gazociągu po 3 metry bieżące liczone w obie strony od osi gazociągu co stwierdził Sąd Rejonowy w Dębicy w prawomocnym postanowieniu z dnia 12 marca 2014 r., sygn. akt I Ns 486/13.

Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. postanowienie to wiąże nie tylko strony i Sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej. Postanowienie to korzysta także z tzw. prawomocności rozszerzonej i wiąże nie tylko uczestników postępowania, którzy brali udział w sprawie, w której zostało wydane, lecz także osoby zainteresowane w rozumieniu art. 510 §1 k.p.c., które nie stały się uczestnikami postępowania. Moc wiążąca prawomocnego postanowienia stwierdzającego, że dana osoba w danym dniu nabyła własność określonej nieruchomości (lub służebność) przez zasiedzenie obejmuje też przesłanki prawotwórcze przyjęte za podstawę nabycia, a więc samoistne posiadanie przez tą osobę całej nieruchomości (lub posiadanie służebności) do określonego dnia (art. 366 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.). Stanowisko takie zostało wyrażone także w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2009 r. I CSK 337/08 Lex numer: 560506. Jeżeli nieruchomość stanowiąca przedmiot wniosku o zasiedzenie wchodzi w skład nieruchomości objętej wcześniejszym postanowieniem wydanym w innej sprawie, w której sąd stwierdził zasiedzenie tej nieruchomości na rzecz określonej osoby w określonym dniu, to powaga rzeczy osądzonej obejmuje także wszystkie osoby zainteresowane, które nie stały się uczestnikami postępowania, jak również obejmuje samoistne posiadanie przez tę osobę nieruchomości do tego dnia (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 1997 r. II CKN 293/97 nie publ.).

Nabycie służebności gruntowej odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu na nieruchomości wnioskodawcy w drodze zasiedzenia sprawia, że wnioskodawca bezpodstawnie wystąpił z wnioskiem o ustanowienie służebności na rzecz uczestnika za wynagrodzeniem, co w konsekwencji skutkuje oddaleniem wniosku.

W tym stanie rzeczy wniosek o ustanowienie służebności przesyłu należało oddalić na podstawie powołanych przepisów.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.